

NEURO RAPPORTEN 2015

Västra Götaland

Rehabilitering

Neurologisk rehabilitering

I den här rapporten finner du svar på hur Neuroförbundets medlemmar ser på möjligheten att få rehabilitering i ert landsting. Vi jämför svaren på de enkäter vi gjort åren 2007 och 2015 för att kunna se om utvecklingen går i en positiv riktning eller om det är så illa att det blir sämre. Vi jämför också hur rehabiliteringen upplevs av Neuroförbundets medlemmar i ert landsting alternativt region jämfört med genomsnittet i Sverige i några av de mer centrala frågeställningarna.

Livsinriktad rehabilitering

Rehabilitering är ett av de mest prioriterade områdena när våra medlemmar säger vad de förväntar sig att vi i Neuroförbundet jobbar mest aktivt för att påverka. Vi väljer att prata om livsinriktad rehabilitering, således inte bara för de som är i yrkesverksam ålder och har möjlighet att förvärvsarbeta. Vi menar att med en bra rehabilitering där den enskilde ges en aktiv roll att medverka vid utformning av mål och innehåll i rehabiliteringen kan man minska samhällsekonomiska kostnader som exempelvis mer vård än nödvändigt, omvårdnads-kostnader, hjälpmedel och läkemedel i jämförelse med än om man inte får rehabilitering. Rehabilitering är en behandlingsinsats och en investering som lönar sig för den enskilde och samhället.

Titta närmare på...

De diagram och frågeställningar vi särskilt vill betona är bild 1, 2, 3 och 4. Men ni kan självfallet även använda övrig statistik som framgår i bifogade rapport för ert län.

Bild 1 Har du idag någon form av neurologisk rehabilitering?

Det är ungefär lika många idag som har rehabilitering vid en jämförelse på nationell nivå mellan år 2007 och 2015. Men det finns skillnader länsvis, en del län har högre antal som får rehabilitering, andra har färre och några ungefär samma antal i jämförelse av utvecklingen de senaste åtta åren.

Jämför också stapel 2 och stapel 8 på sidan 12. Vi kan se att kontakt med fysioterapeut (sjukgymnast) minskar men att stapeln för egen träning ökar ungefär lika mycket. Det är en tydlig trend att den enskilde får ett allt större ansvar för sin träning och får lösa det på det sätt den finner möjligt. Vi tycker att man ska ställa krav på den enskilde att ta sitt ansvar men det kan inte gå så långt att man inte har kontakt med fysioterapeut som utifrån sin kunskap kan vägleda den enskilde och följa upp dennes träning så att man rehabiliterar sig på ett ändamålsenligt sätt. Fysioterapeuten har många gånger en central uppgift för att hålla samman rehabiliteringen och kunna fastställa delmål och slutmål samt följa upp den enskildes rehabilitering. Det är inga nya behandlingsrön som styr denna utveckling utan snarare ekonomiska vilket kan leda till försämringar får våra medlemmar.

Bild 2 Anser du själv att du fått tillräckligt med information från läkare, terapeuter och liknande personer om vilken typ av neurologisk rehabilitering som finns och hur denna kan hjälpa neurologiskt sjuka?

Vi ser överallt i landet att man lämnas helt ovetande om möjligheter till rehabilitering. Det är säkert en följd av brist på individuella rehabiliteringsplaner som vi ser på bild 3. Alltför ofta hör vi att man får ett visst antal besök, slentrianmässigt utan individuell bedömning, hos fysioterapeut eller att delta i någon gruppträning och sedan blir man lämnad åt sitt öde. Det blir bara enskilda behandlingstillfällen utan något samband eller uttalad målsättning. Utvecklingen tycks på många håll gå åt fel håll, det är fler nu i år som upplever att de ej får tillräckligt med information jämfört med år 2007. Samhället har en viktig uppgift här men eftersom de inte lever upp till detta kan vi spela en viktig roll som organisation att informera våra medlemmar. Det kan vi göra på såväl nationell, som läns och lokal nivå.

Bild 3 Finns det någon individuell rehabiliteringsplan upprättad för dig?

Det är lika få idag som har rehabiliteringsplan som år 2007 om man tittar på genomsnittet i riket. I de olika landstingen finns det de som har fler än tidigare och några som har mindre. Det går att använda båda utvecklingarna i argumentationen gentemot beslutsfattare. Det är i alla fall för få som erbjuds individuell rehabiliteringsplan även i de landsting som visar på en positiv utveckling. Hälso- och sjukvårdslagen §3 anger bl.a.:

Habilitering eller rehabilitering samt tillhandahållande av hjälpmedel ska planeras i samverkan med den enskilde. Av planen ska planerade och beslutade insatser framgå.

Vi menar att när landstingen beslutar om hur rehabiliteringsplaner ska utarbetas och tydliggör samordning mellan vårdens olika enheter så är en bra och nödvändig grund lagd för att den enskilde kan ges rehabilitering efter behov. Planen ska följas upp och eventuellt revideras och nya mål utformas.

Bild 4 Är du nöjd eller mindre nöjd med den neurologiska rehabilitering som du idag får?

Vi befärar att rehabilitering är ett område som alltmer hamnar i det nedprioriterade medicinska områdena när landsting och kommuner beslutar om sina budgetar. Alla inser nyttan men när det är dags för ekonomiska prioriteringar får rehabilitering komma i andra hand. Detta visar också våra medlemsenkäter när vi frågar om graden av nöjdhet hos medlemmarna såtillvida att man idag i mycket högre grad är missnöjd. Den enskildes delaktighet och möjlighet att påverka innehållet i sin rehabilitering är en grundsten för att själva behandlingsinsatsen ger ett så bra resultat som möjligt.

Påverka och informera

Ovan nämnda frågor kan vara något för er i länsförbund, distrikt och lokalföreningar att använda när ni träffar beslutsfattare. Många länsförbund arrangerar eller planerar att genomföra konferenser om rehabilitering och då är bifogad statistik ypperligt material att använda och att delge media så får vi uppmärksamhet om dessa frågor.

Avseende bristen på information om rehabilitering och dess betydelse kan lokalföreningar arrangera temamöten och liknande med inbjudna föreläsare exempelvis läkare, fysioterapeuter, arbetsterapeuter m fl som berättar om hur man går tillväga just i ert landsting.

Särskilt att notera för er i Västra Götalands län

Jämfört med riket 2015, det vill säga hur resultatet på frågorna (bilderna) 1, 2, 3 och 4 skiljer sig i Västra Götaland från genomsnittet i landet.

- I Västra Götaland är det lika många som säger att de ej har någon form av neurologisk rehabilitering, 38,6 % jämfört med riket 38,6 %. Det är färre i Västra Götaland som har kontakt med sjukgymnast 27,9 % jämfört med riket 31,1 %, men fler som tränar själva 61,4 % jämfört med 57,2 %.
- I Västra Götaland anger ungefär färre än var fjärde att de fått tillräcklig information om neurologisk rehabilitering, 22,6 % jämfört med 33,4 % i riket.
- Västra Götaland har en låg siffra när man jämför andel som har en individuell rehabiliteringsplan 8,5 % jämfört med riket 12,8 %.
- 65,0 % av våra medlemmar i Västra Götaland län är ganska eller mycket missnöjda med den neurologiska rehabilitering de får vilket är fler än riket som stannar på 55,3 %.

Jämfört med undersökningen 2007. Hur svaren på nämnda frågor har förändrats i undersökningen i Västra Götaland jämfört med år 2015.

- I Västra Götaland var det 40 % som sa att man ej hade rehabilitering år 2007. I år är det 38,6 % som säger att de ej har rehabilitering.
- År 2007 ansåg 35 % att de fått tillräcklig information om rehabilitering men nu svarar endast 22,6 % att de fått tillräcklig information.
- Andel som har en individuell rehabiliteringsplan har minskat från 14 % år 2007 till 8,5 % år 2015.
- 41 % av våra medlemmar i Västra Götaland var ganska eller mycket missnöjda med den neurologiska rehabilitering de fick och nu har den siffran stigit till 65,0 %.

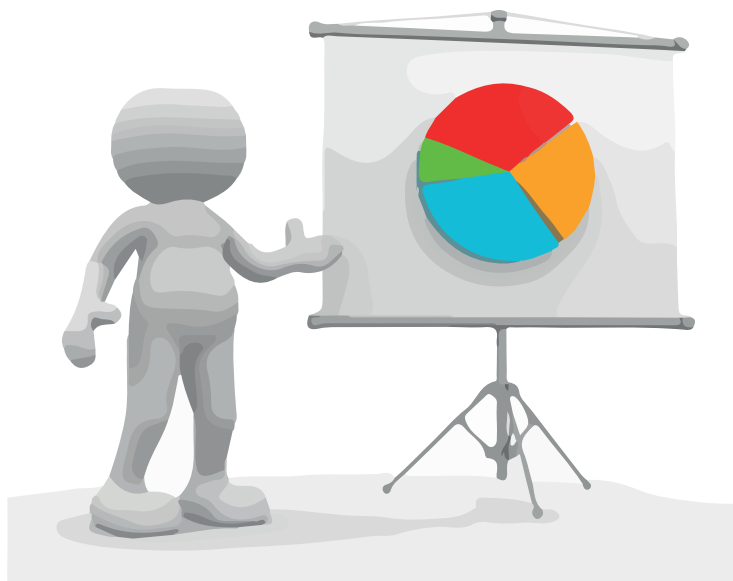
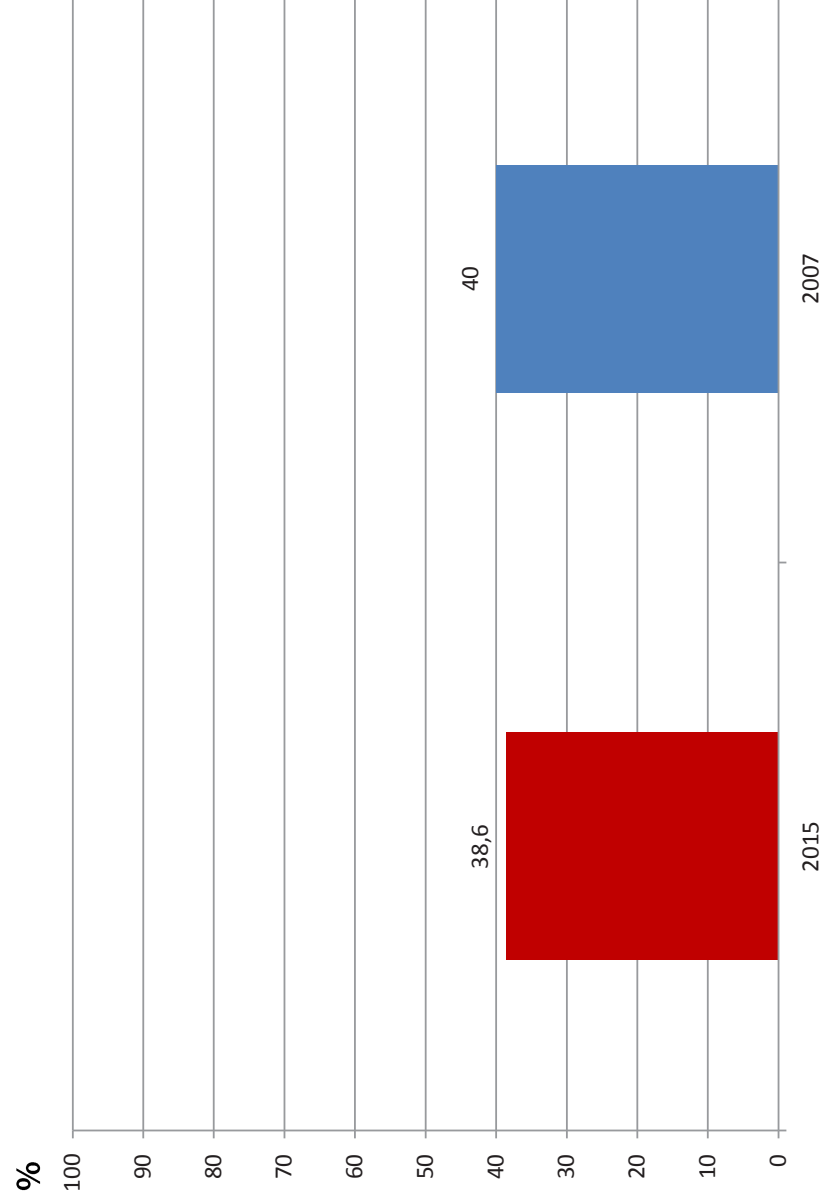

Bild 1

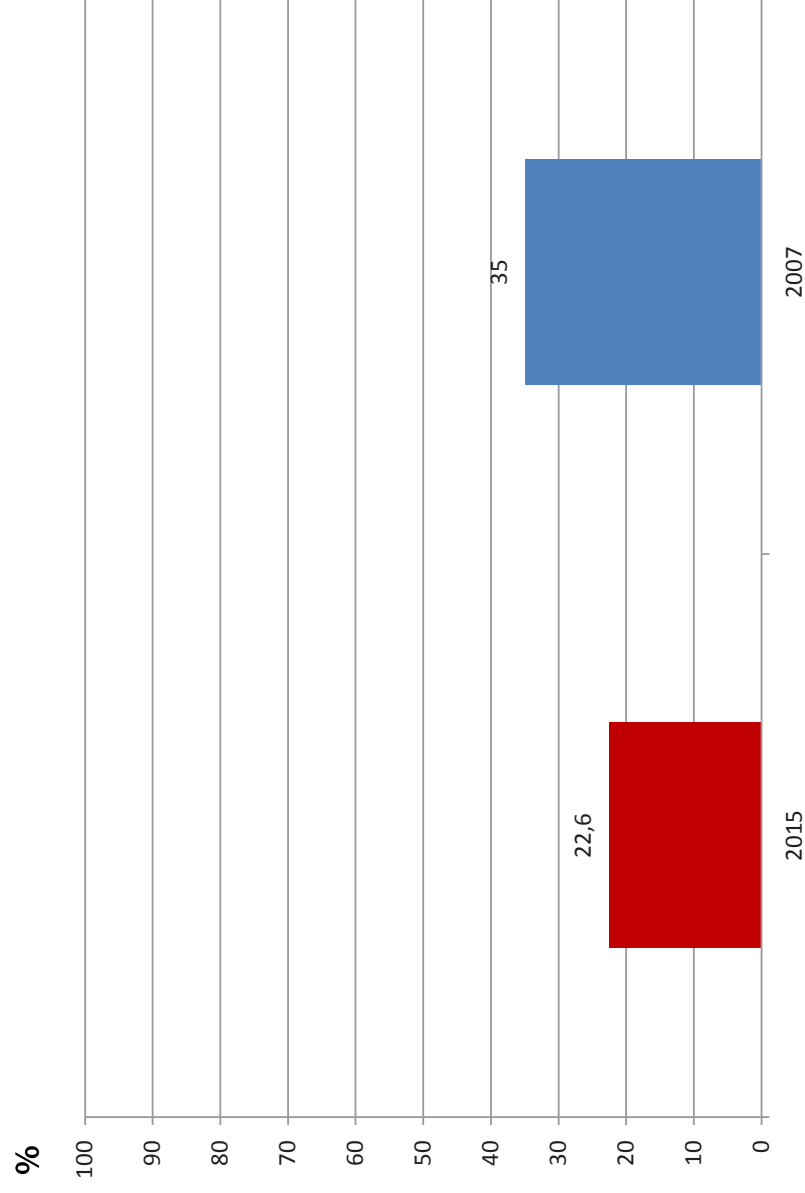
Andel som idag inte har någon form av neurologisk rehabilitering

Neurologisk rehabilitering – Västra Götaland 2015 vs 2007

Bild 2

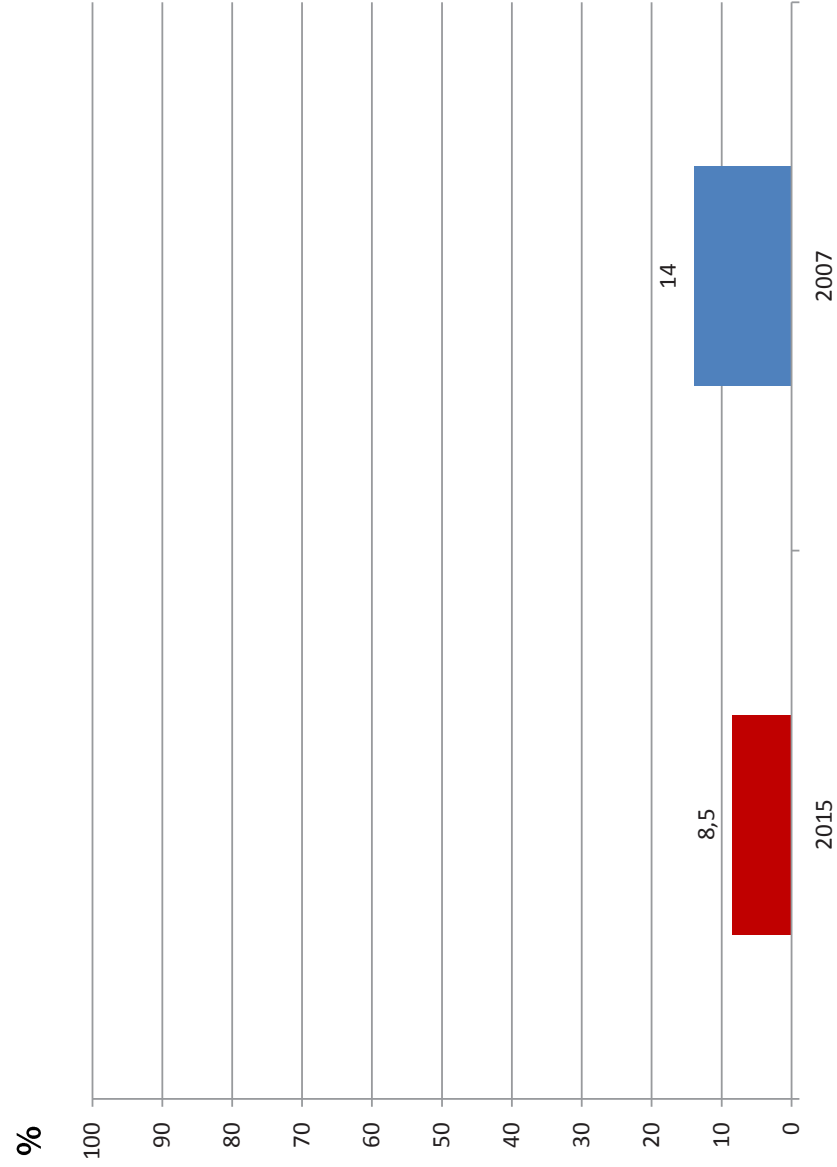
Andel som anser sig fått tillräckligt med information från läkare, terapeuter och liknande personer om vilken typ av neurologisk rehabilitering som finns och hur denna kan hjälpa neurologiskt sjuka

Neurologisk rehabilitering – Västra Götaland 2015 vs 2007

Bild 3

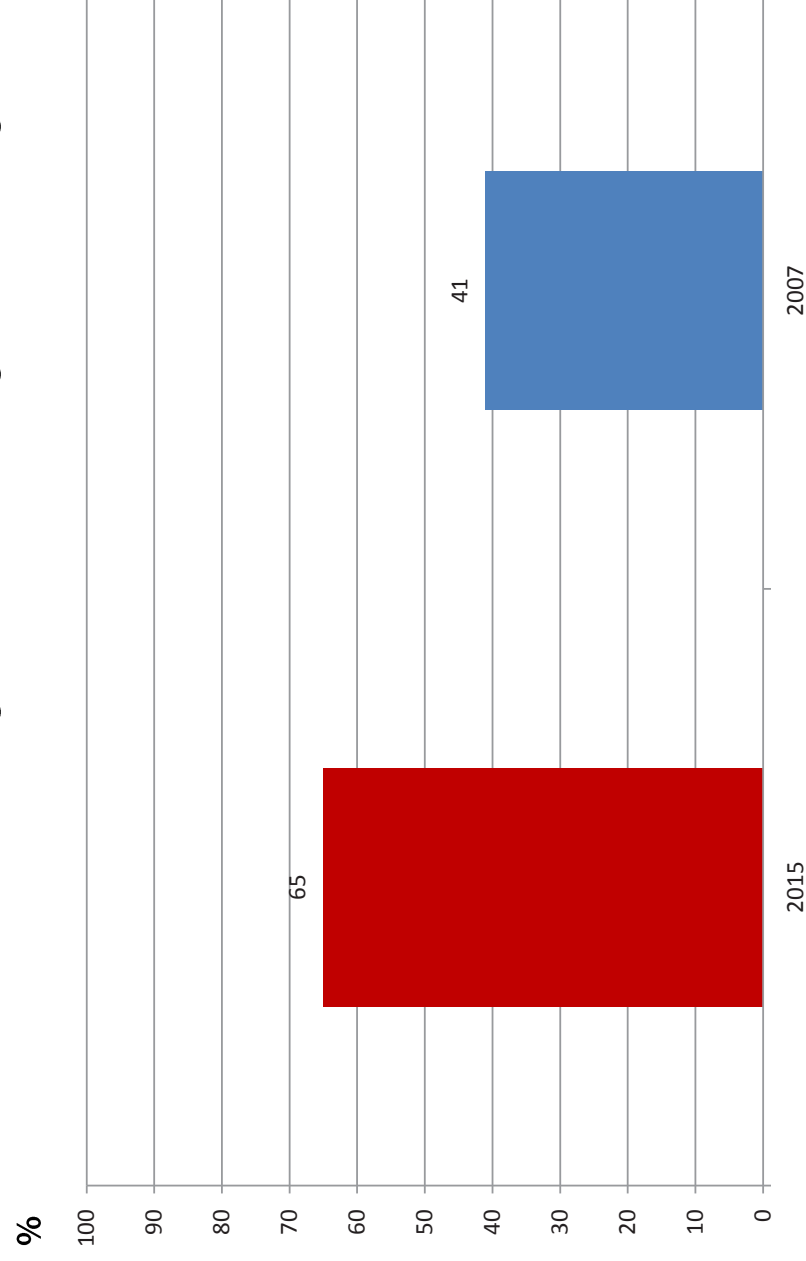
Andel som har en individuell rehabiliteringsplan upprättad

Neurologisk rehabilitering – Västra Götaland 2015 vs 2007

Bild 4

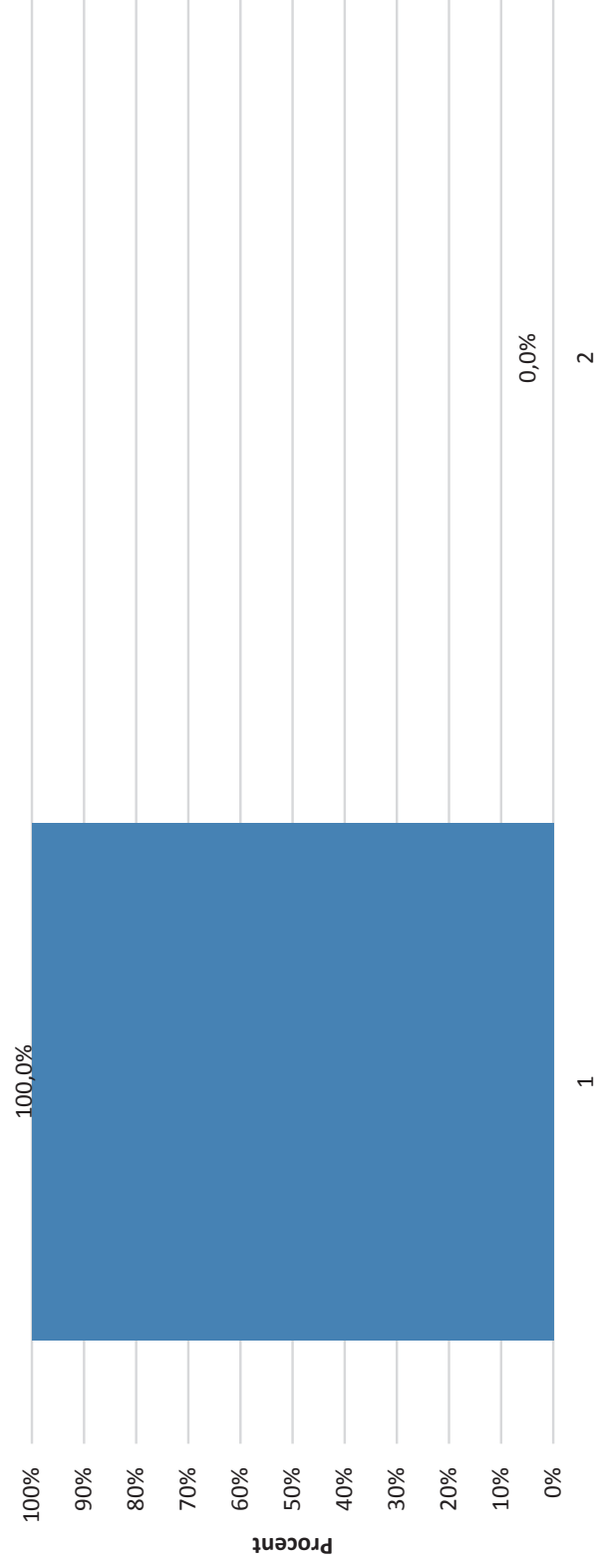
Andel som anser sig ganska eller mycket missnöjda
med den neurologiska rehabilitering man får idag

Neurologisk rehabilitering – Västra Götaland 2015 vs 2007

Medlemsundersökningen 2015

Tror du att neurologisk rehabilitering skulle kunna ha ett värde för dig?

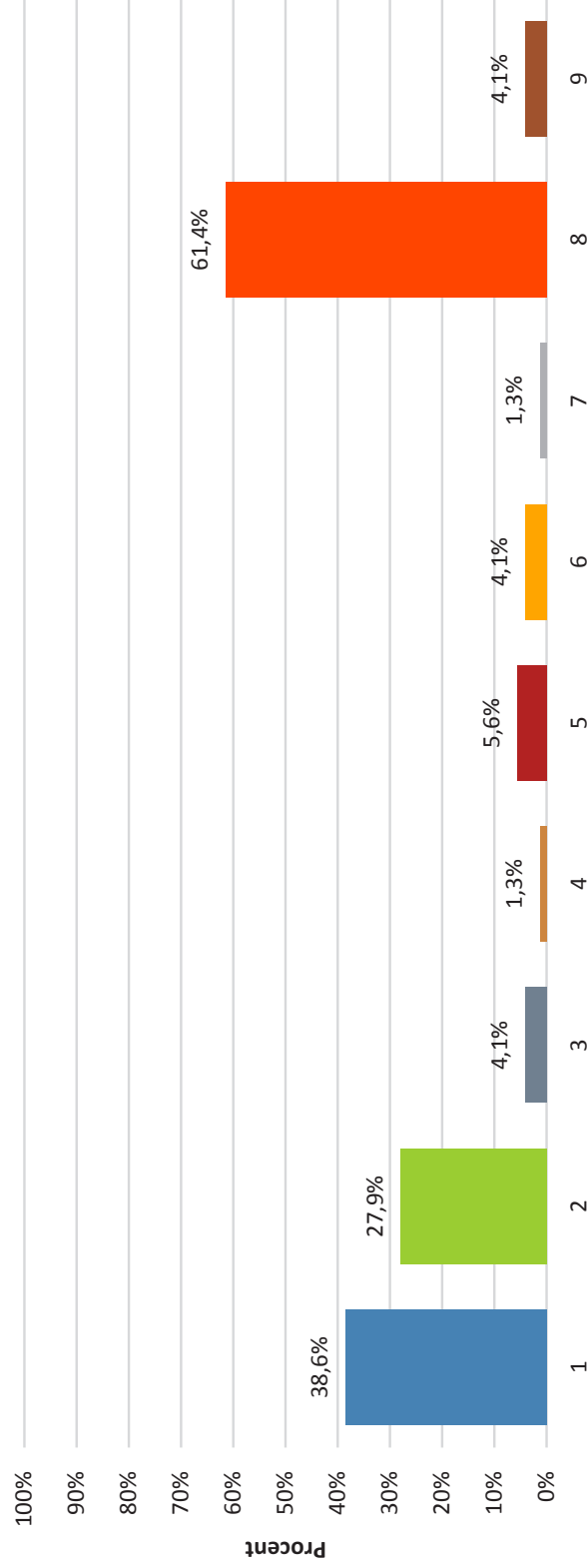
1	Ja
2	Nej

På vilket sätt tror du neurologisk rehabilitering skulle kunna ha ett värde för dig? (Flerasvarsalternativ möjliga)

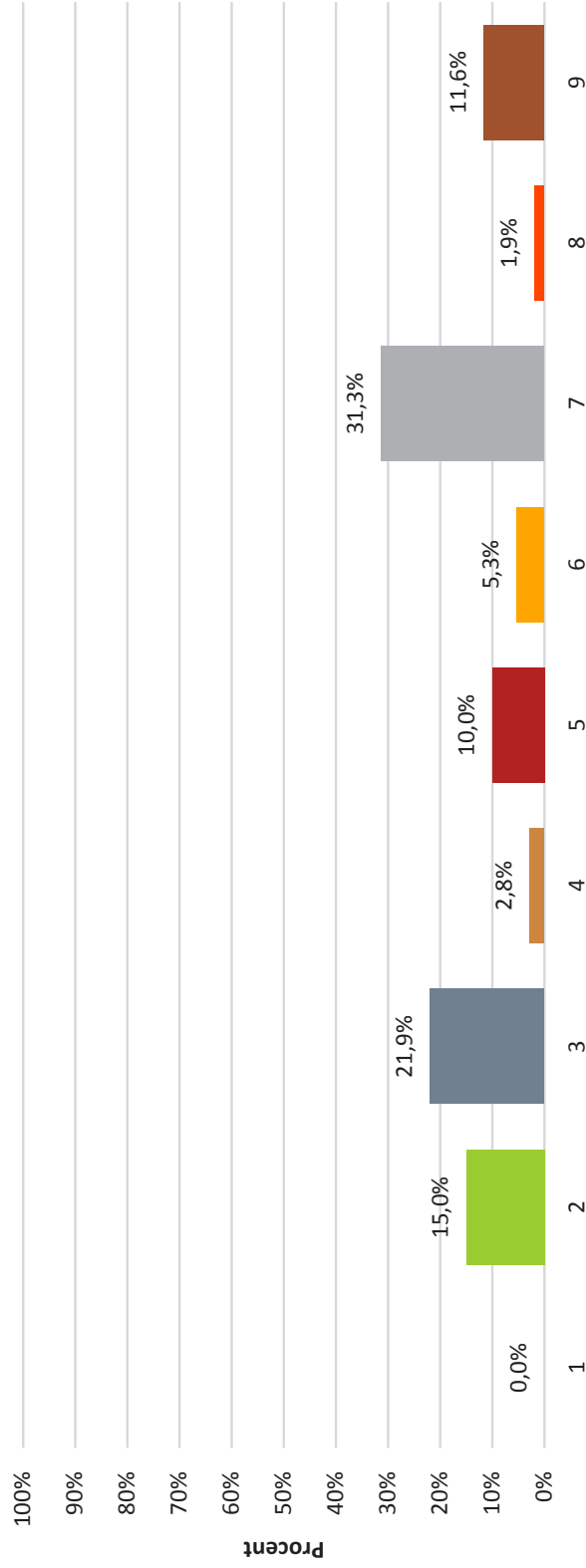
1	Jag skulle klara vardagen bättre
2	Jag skulle kunna sköta hushållet bättre
3	Jag skulle kunna arbeta mer
4	Jag skulle allmänt kunna röra mig bättre/inte känna mig så låst
5	Jag skulle kunna få en mer aktiv fritid
6	Jag skulle inte ha så ont som i dag
7	Jag skulle ha minskat behov av hjälpinsats av andra
8	Annat, vänligen specificera

Har du idag någon form av neurologisk rehabilitering? (Flerasvarsalternativ möjliga)

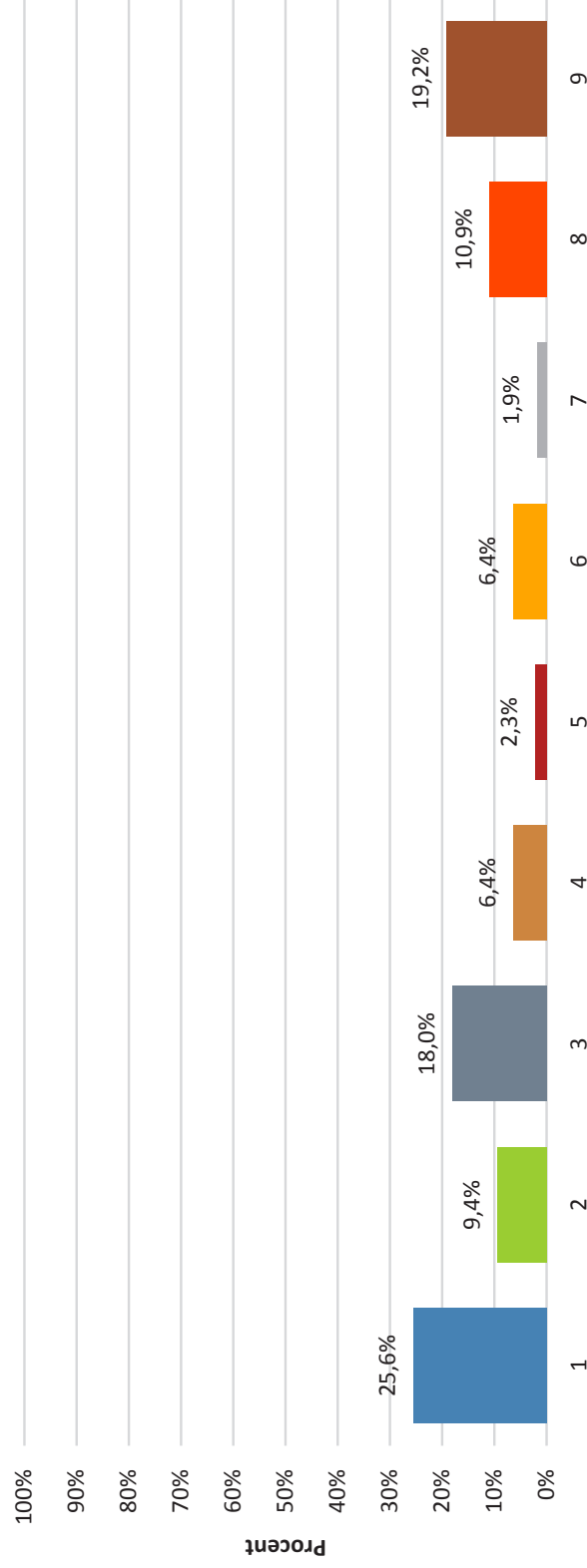
1	Nej
2	Ja, sjukgymnastik med sjukgymnast
3	Ja, arbetsterapi med arbetsterapeut
4	Ja, kognitiv träning (minnesträning, koncentrations-träning etc med psykolog, arbetsterapeut eller liknande)
5	Ja, kurators- psykologsamtal
6	Ja, intensiv rehabilitering (bortavistelse alt. heldag)
7	Ja, logopedträning
8	Tränar själv
9	Annat, vänligen specificera

Är det någon typ av neurologisk rehabilitering du skulle vilja ha men inte får?

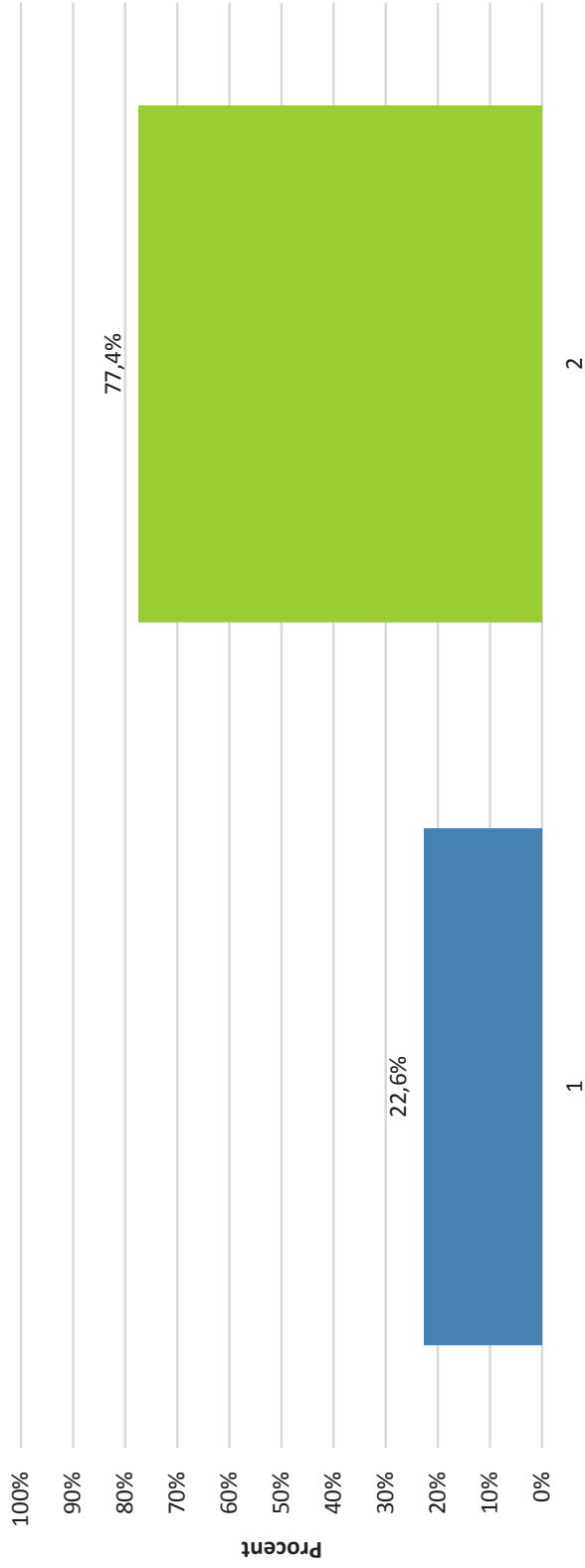
1	Nej, behöver ingen rehabilitering
2	Nej, är nöjd med det jag får
3	Ja, sjukgymnastik med sjukgymnast
4	Ja, arbetsterapi med arbetsterapeut
5	Ja, kognitiv träning (minnesträning, koncentrationsträning etc. med psykolog, arbetsterapeut eller liknande)
6	Ja, kurators- psykologsamtal
7	Ja, intensiv rehabilitering (bortavstelse alt. heldagsprogram)
8	Ja, logopedträning
9	Annat, vänligen specificera

Vad berordet på att du inte får denna rehabilitering idag?

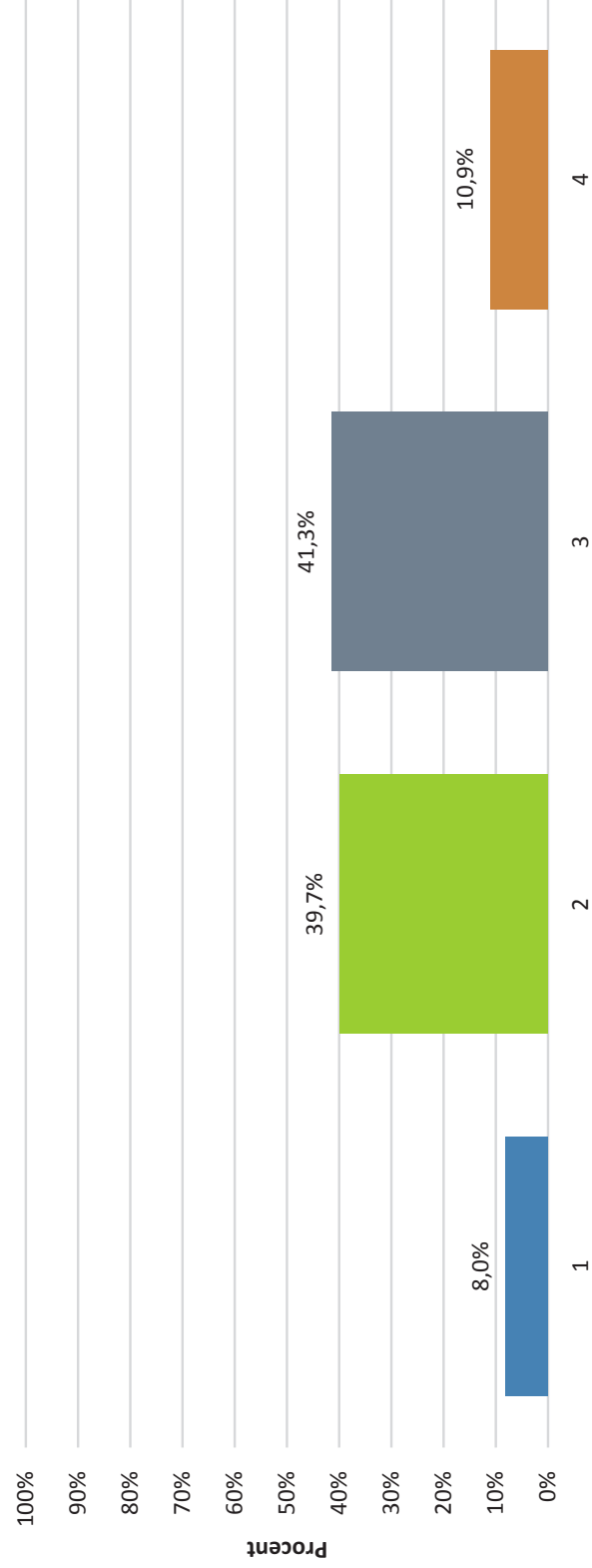
1	Har inte fått någon information om rehabilitering
2	Har inte bett om rehabilitering
3	Har bett om rehabilitering men inte fått någon (än)
4	Min läkare tycker inte att jag är tillräckligt sjuk
5	Min läkare tror inte jag blir bättre av denna typ av rehabilitering
6	Finns inte plats dit jag vill komma
7	Har själv inte haft tid att gå
8	Ekonomiska begränsningar/kostar för mycket
9	Annat, vänligen specificera

Anser du själv att du fått tillräckligt med information från läkare, terapeuter och liknande personer om vilken typ av neurologisk rehabilitering som finns och hur denna kan hjälpa neurologiskt sjuka?

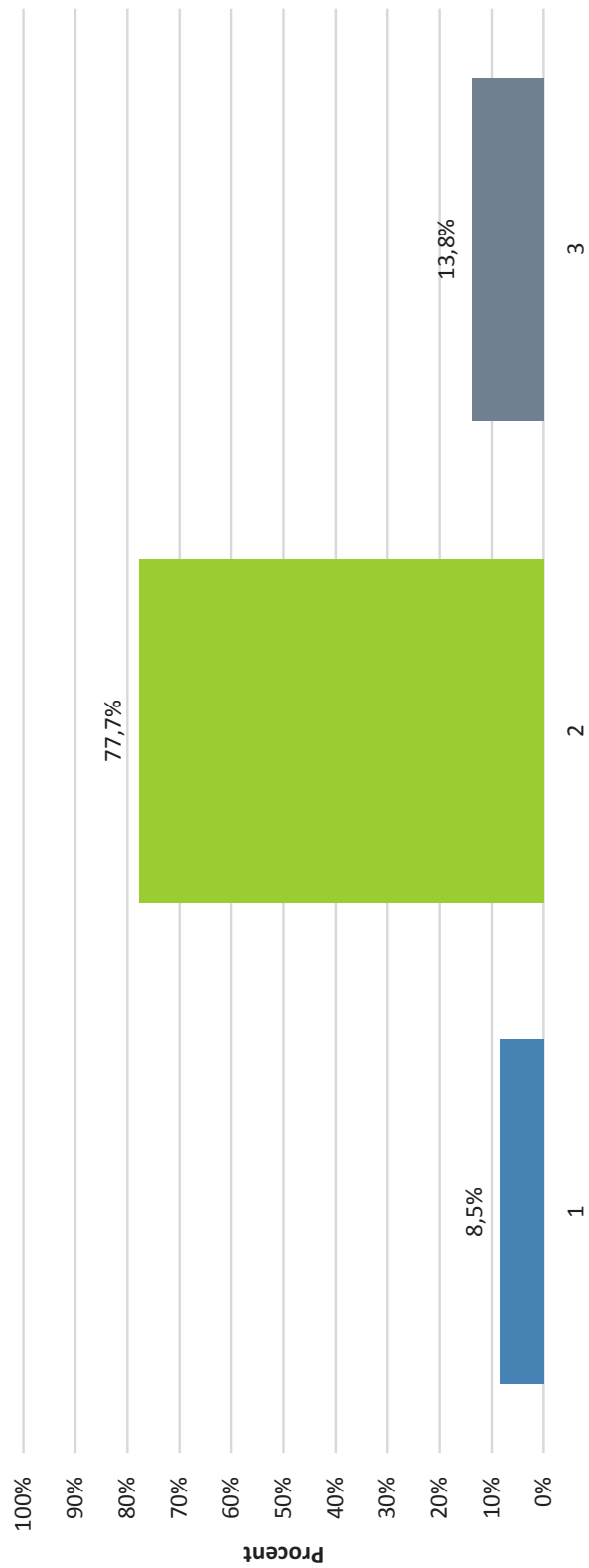
1	Ja, jag har fått tillräckligt med information
2	Nej, jag har inte fått tillräckligt med information

Känns det som du själv kan påverka dina möjligheter till rehabilitering?

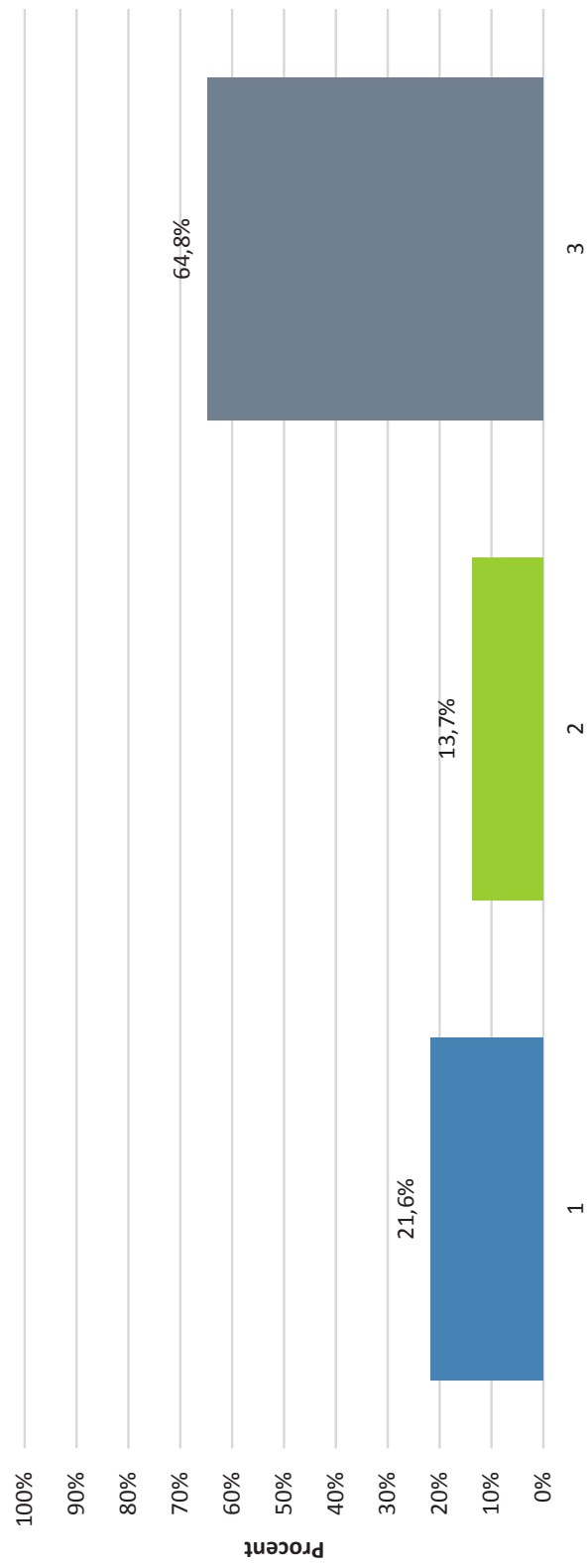
1	Ja, jag kan i hög grad själv påverka
2	Ja, jag kan i viss grad själv påverka
3	Nej, det är ganska svårt att påverka
4	Nej, jag kan inte alls själv påverka

Finns det någon individuell rehabiliteringsplan upprättad för dig?

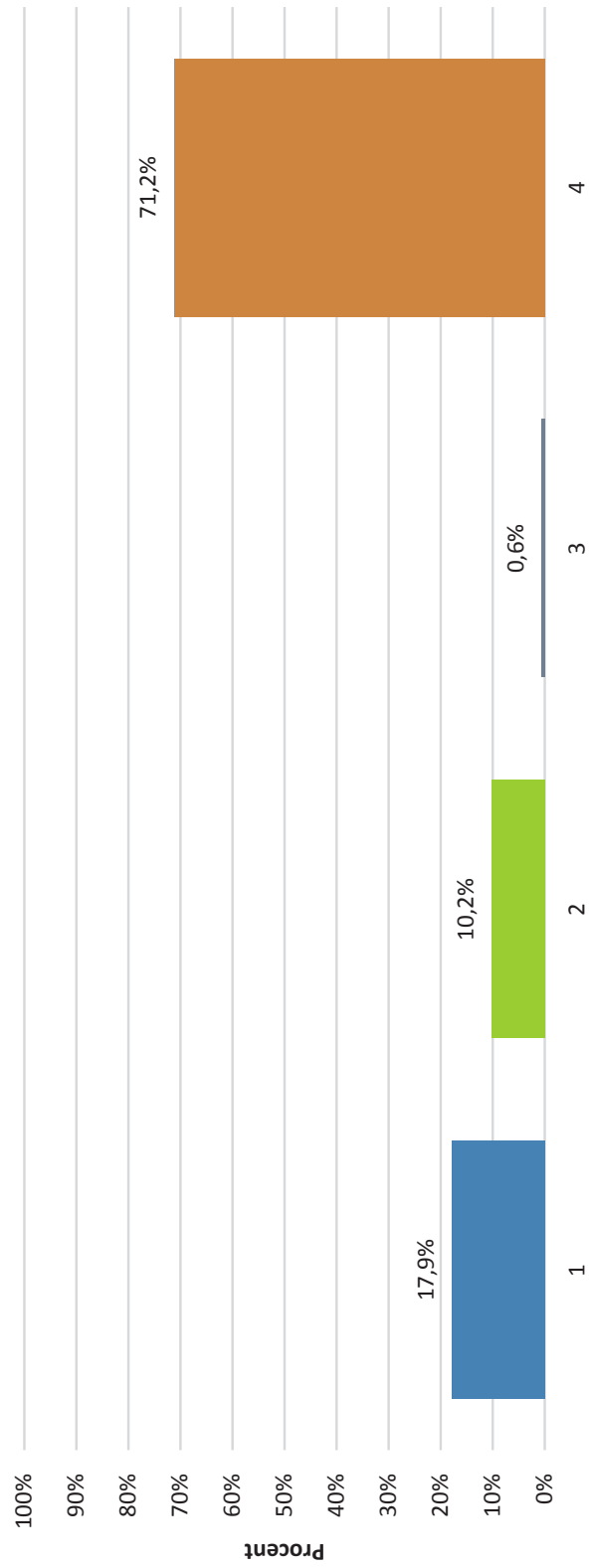
1	Ja
2	Nej
3	Vete ej

Får du, eller har du fått, någon form av intensiv rehabilitering som till exempel 3-4 veckors vistelse på anläggning under de senaste 4 åren?

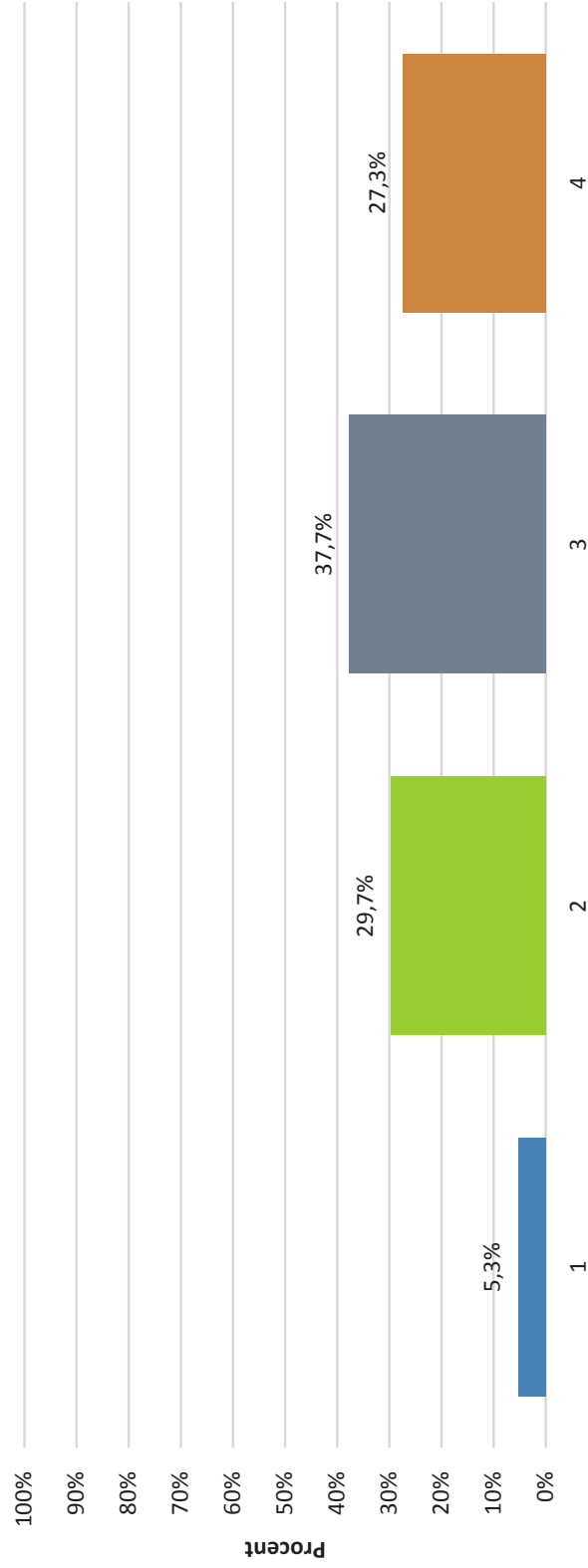
1	Ja, 1 gång
2	Ja, flera gånger
3	Nej, aldrig (under de senaste 4 åren)

Går du i dag på någon form av kontinuerlig rehabilitering exempelvis några gånger i veckan?

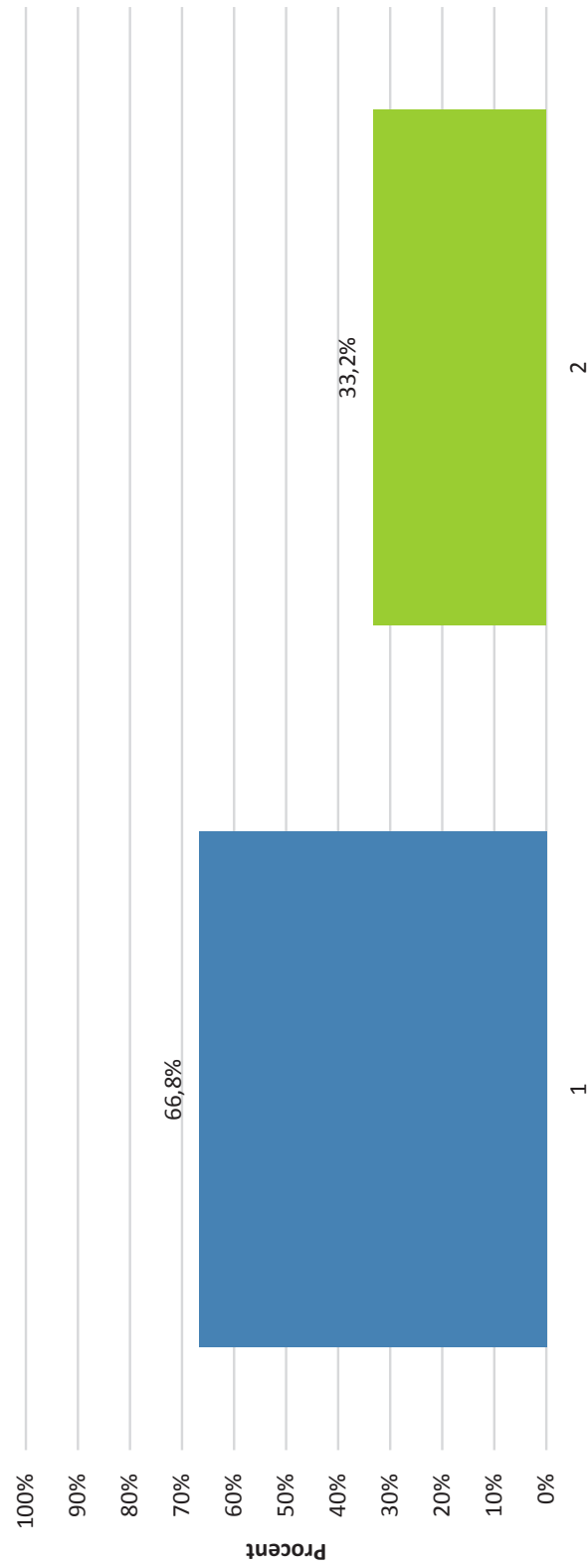
1	Ja, 1 gång i veckan
2	Ja, 2-3 gånger i veckan
3	Ja, oftare
4	Nej

Är du nöjd eller mindre nöjd med den neurologiska rehabilitering som du i dag får?

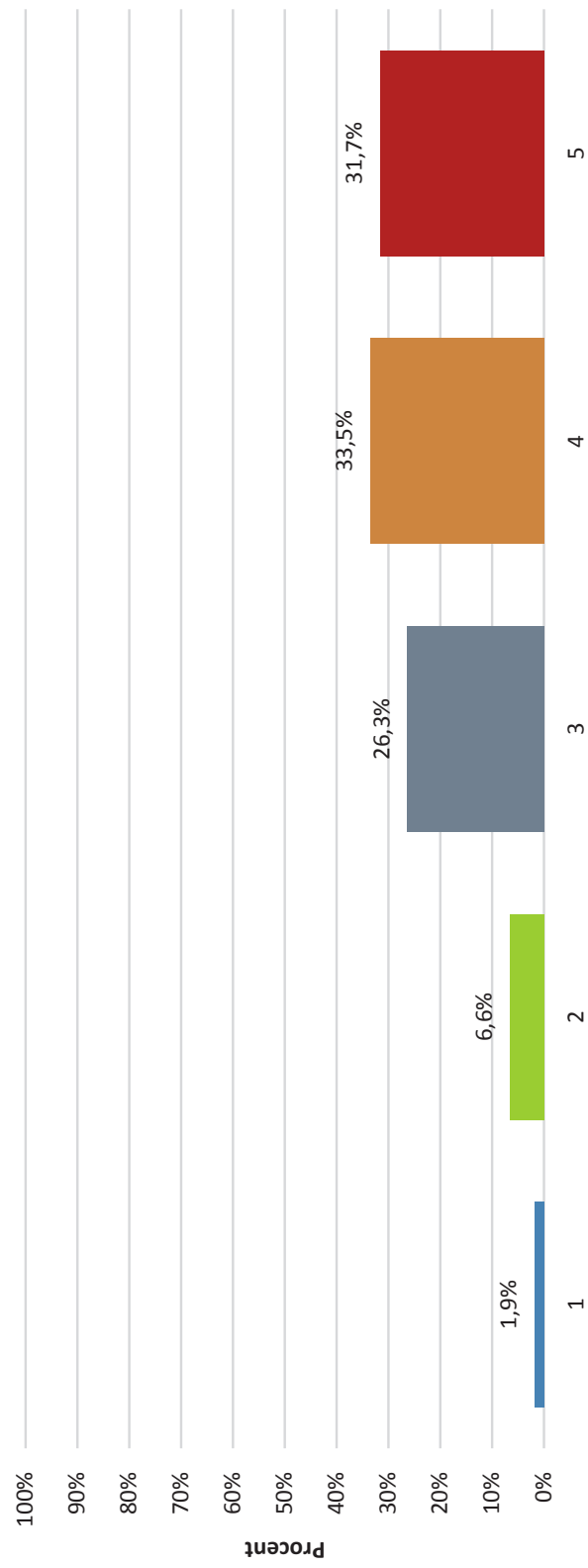
1	Ja, mycket nöjd
2	Ja, ganska nöjd
3	Nej, ganska missnöjd
4	Nej, mycket missnöjd

Kön?

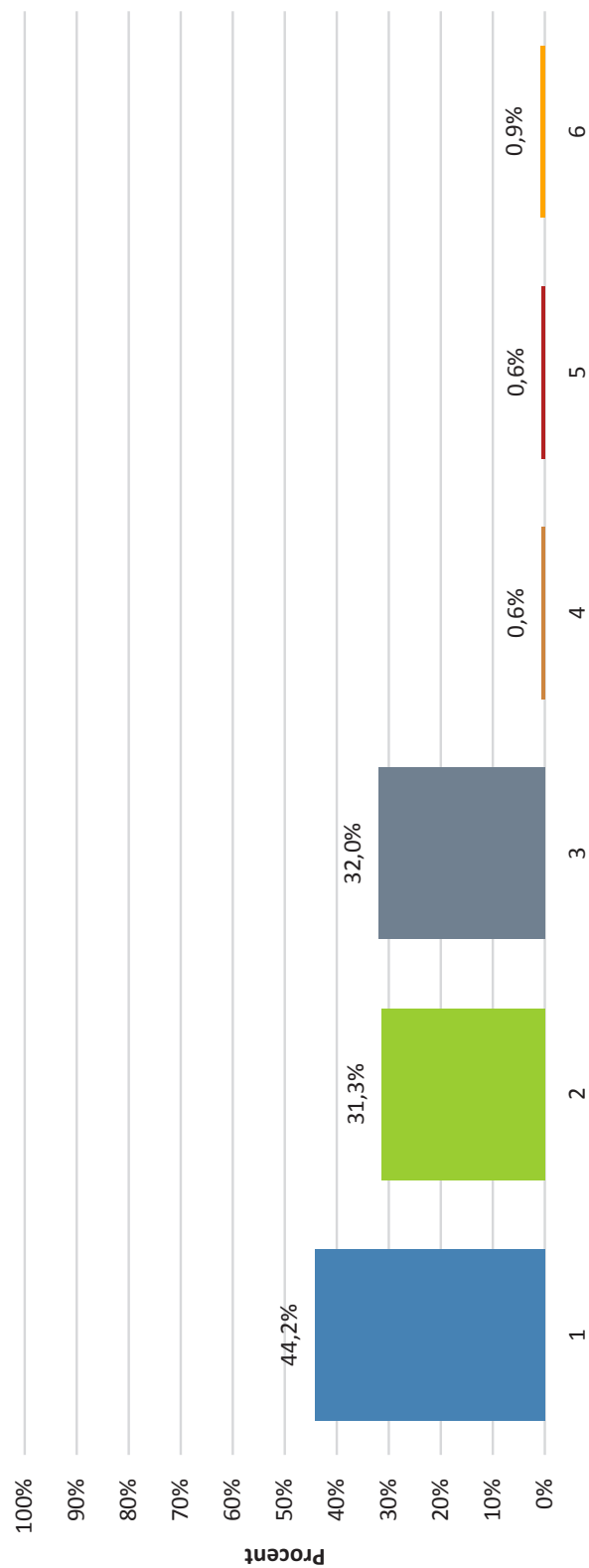
1	Kvinna
2	Man

Ålder?

1	18-29 år
2	30-39 år
3	40-49 år
4	50-64 år
5	65- år

Vilken är din sysselsättning idag?

1	Uppbär sjukpenning, aktivitets- eller sjukersättning
2	Ålderspensionerad/avtalspensionerad
3	Förvärvsarbete (hel- eller deltid)
4	Studerande (hel- eller deltid)
5	Hemarbete
6	Arbetsökande

Neuroförbundet (tidigare Neurologiskt Handikappades Riksförbund) är Sveriges första intresseorganisation specialiserad på neurologi. Vårt mål är att människor med neurologiska diagnoser har samma möjligheter och rättigheter som alla andra. Vi står för livslust, full delaktighet och stark framtidstro. Neuroförbundet har ca. 13 000 medlemmar. Vi företräder ett stort antal diagnoser och stödjer och följer spetsforskningen inom neurologi.

Box 49084 100 28 Stockholm • Besök S:t Eriksgatan 44 • Tel 08-677 70 10

Gåvogiro pg 90 10 07-5 • bg 901-0075 • neurogavan.se